

Stubbar av tall och klibbal har frästs bort med specialmaskiner

högvuxna gräs. Slåttern motverkar förnaansamling och igenväxning. Det gynnar de mer småvuxna och konkurrenssvaga ängsväxterna. De tätaste vassruggarna har rotfrästs för att bromsa vassens utbredning. Även stubbar av skottskjutnade träd som klibbal har frästs bort.

Efter de första årens restaureringsinsatser kommer reservatet att skötas med årlig bortröjning av träd och buskar. Slätter av strandängarna kommer att ske med något glesare intervall, fräsning av bladvass görs vid behov. Restaureringarna har gjorts i samarbete med Resurscentrum på Söderhamns kommun, samt av lokala entreprenörer på uppdrag av Länsstyrelsen.

Småspoven rastar på Stenöorn och äter gärna kråkbär

Foder & Fägring

Restaureringen av Stenöorn har skett inom ramen för ett projekt kallat Foder & Fägring. Projektet syftar till att restaurera gräsmarker i 62 områden i Mellansverige, varav 11 i Gävleborgs län. Projektet inleddes 2010 och avslutas vid utgången av 2014. Därefter kommer de restaurerade områdena att skötas inom Länsstyrelsens ordinarie verksamhet.

Foder & Fägring finansieras till största delen genom särskilda medel från EU's naturvårdsfond - Life+. Life-fonden delar under perioden 2007-2013 ut ca 20 miljarder kronor till olika miljöprojekt runt om i EU.

Natura 2000 och Naturresevat

Stenöorn ingår i EU's nätverk av skyddade områden, Natura 2000. Området är även skyddat som naturresevat.

Stenöorns fågelliv är störningskänsligt. Därför är det - förutom stigen fram till fågeltornet - tillträdesförbud i hela området under tiden 1/4 – 31/8.

Mer information

Kontakta Länsstyrelsen Gävleborg

Telefon: 010-225 10 00

Hemsida: www.lansstyrelsen.se

Foder och fägring: www.foderochfagring.se

Kråkbär

Produktion: Länsstyrelsen Gävleborg, 2014

Illustrationer och foto: Helena Persson, Jonas Lundin, Mats Norin

foder &
fägring

Stenöorn

- restaurerat fågelparadis

Restaurering av Stenöorn – för fåglarna och floran

Stenöorns öppna strandängar och långgrunda stränder är en perfekt plats för vadare och andra våtmarksfåglar. Men kraftig igenväxning gjorde att miljön för fåglarna snabbt försämrades. Nu har strandängarna restaurerats.

Stenöorn är den yttre delen av en långsträckt flack sandås som sträcker sig ut i Söderhamns skärgård. Udden är öppen med ljung- och kråkrishedar och örtrika strandängar som övergår i långgrunda stränder. Vid lågvatten blottas stora vegetationsfria sandbottnar.

Hälsinglands bästa vadarlokal

Dessa förutsättningar gör Stenöorn till Hälsinglands viktigaste rastplats för flyttande vadarfåglar. Nästan alla vadare som förekommer regelbundet i Sverige har setts

De flesta svenska vadararterna har setts på Stenöorn.

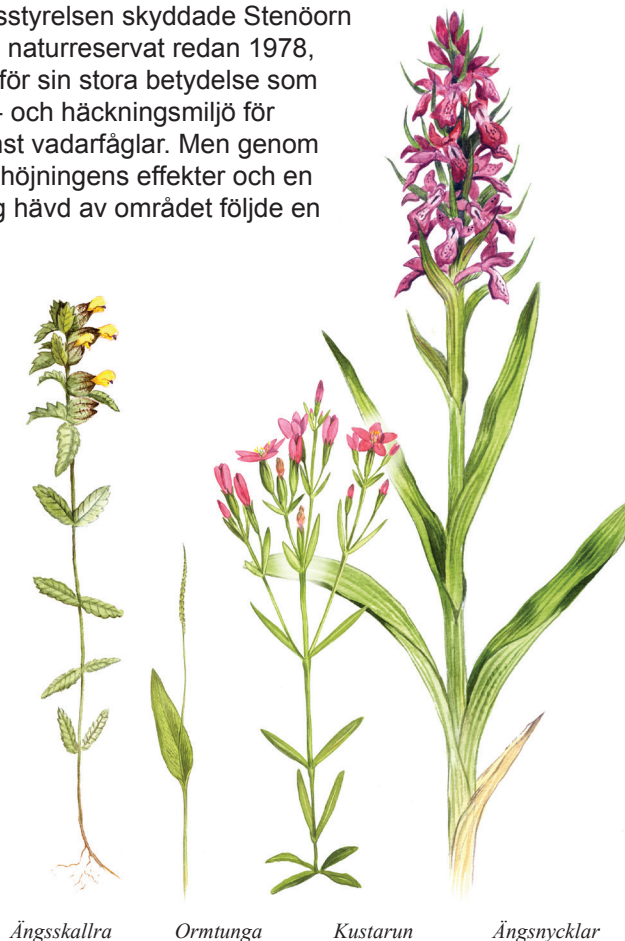
här. De vidsträckta öppna strandängarna ger också bra förutsättningar för de fåglar som väljer att häcka i området, såväl vadare som andra.

Strandängar med artrik flora

Stenöorn har också en intressant växtlighet. Särskilt artrika är de ibland översvämmade havsstrandängarna. Här växer fårsvingel, höskallra och strandvial men också ovanligare växter som ormtunga, ängsnycklar och kustarun. Strandråg bildar ruggar på de sandiga stränderna där också strandglim trivs.

Naturskydd och igenväxning

Länsstyrelsen skyddade Stenöorn som naturreservat redan 1978, just för sin stora betydelse som rast- och häckningsmiljö för främst vadarfåglar. Men genom landhöjningens effekter och en svag hävd av området följde en

Stenöorn före restaureringen...

period av kraftig igenväxning. På ängarna spirade tallplantor och lövsly och bladvassen ökade kraftigt längs stränderna. Naturreservatet fick en ny skötselplan 2009 och året efter påbörjade länsstyrelsen omfattande restaureringar för att åter göra Stenöorn till en bra miljö för fåglar och strandängarnas växter.

Restaureringen

När restaureringen av Stenöorn började 2010 var den en gång öppna udden kraftigt igenvuxen. Flera skogsdungar hade etablerat sig och stora delar täcktes av täta bestånd av unga tallar. Ruggar av bladvass dominerade längs stränderna. Efter att träd och buskar nu har avverkats och körts ut har större delen av udden slagits med slättermaskin för att få bort bladvass och

... och samma vy efter restaureringen.